

Procedure tot ongeldigverklaring van een huwelijk

“Er is veel onbekendheid met het werk van de kerkelijke rechtbank, dat voor het overgrote deel bestaat uit het behandelen van deze procedures tot ongeldigverklaring van huwelijken,” aldus Chris van Tol. Hij is hoofd bureau van het aartsdiocesane officialaat, dat ook bevoegd is voor gerechtelijke huwelijksprocedures uit de bisdommen Groningen-Leeuwarden, Breda, Rotterdam en ‘s-Hertogenbosch. Van Tol over de achtergronden van de procedure: “Een huwelijk is een liefdesverbond tussen man en vrouw voor het hele leven, dat de liefdesband tussen Christus en Zijn bruid, de Kerk, afbeeldt. Geen mens kan deze band verbreken (Matteüs 19,6) en niets kan deze liefde blussen, want sterk als de dood is de liefde (Hooglied 8,6-7). Daarom is een huwelijk voor de Katholieke Kerk een sacrament: een heilige en onverbreekbare band.”

Helaas kunnen zich in de praktijk situaties voordoen waardoor het beter lijkt de huwelijksband te beëindigen, aldus Van Tol. “Een moeilijke beslissing, die voor beide partners veel pijn en verdriet betekent. Bij een burgerlijk huwelijk is een echtscheiding mogelijk. Een kerkelijk equivalent van de burgerlijke echtscheiding bestaat niet. Wel kan de Kerk kijken of het huwelijk al dan niet als een geldig huwelijk moet worden beschouwd. Daarbij maakt het niet uit of een huwelijk alléén burgerlijk is gesloten, of ook kerkelijk. Ook als een of beide partners niet katholiek is/zijn, is een onderzoek van het huwelijk nodig. Daarbij staan vragen centraal als: Is het huwelijk destijds overwogen en in vrijheid gesloten? En: waren de partners in staat om het huwelijk gestalte te geven?”

Pas wanneer het officialaat heeft vastgesteld dat er inderdaad sprake is van een ongeldig huwelijk, kan iemand eventueel een nieuw kerkelijk huwelijk sluiten. Het officialaat kan ook tot de conclusie komen dat er wel sprake is van een voor de Kerk geldig huwelijk. Dan is een nieuw kerkelijk huwelijk niet mogelijk.

“In de procedure voor de ongeldigverklaring van een huwelijk moeten goede argumenten op tafel komen,” benadrukt Van Tol. “Bij de procedure komt dan ook heel wat kijken, zonder dat de uitkomst van tevoren vaststaat. Vertrouwelijkheid, zorgvuldigheid en aandacht staan in de hele procedure voorop. De ernst van de situatie vraagt om een pastorale opstelling, waarin mensen tot hun recht komen.”

Wie meer wil weten over de procedure voor de ongeldigverklaring van een huwelijk, kan in eerste instantie het beste terecht bij de eigen pastoor. Daarnaast is het mogelijk om een oriënterend gesprek aan te vragen met een van de medewerkers van het Officialaat in uw bisdom.

Officialaat van het Aartsbisdom Utrecht

Maliebaan 40, Utrecht

Postbus 14019, 3508 SB Utrecht

telefoon: 030 239 19 62

e-mail: officialaat@aartsbisdom.nl

website: <http://aartsbisdom.nl/organisatie/Pages/Officialaat.aspx>